

ชื่อเรื่อง: **คุณลักษณะของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประสบความสำเร็จ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2**
THE ENTREPRENEURS' CHARACTERISTICS OF SUCCESSFUL SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES IN LOWER NORTHEASTREN REGION 2

ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา จิ่งสุวดี, ดร. รุ่งโรจน์ อธิรัตน์
ปีที่วิจัย : 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ที่ประสบความสำเร็จในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการ กับ การประสบความสำเร็จของกิจการ 3) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้ประกอบการจำแนกตาม ประเภทของกิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน มูลค่าเงินลงทุน จำนวนการจ้างงาน ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และระดับการประสบความสำเร็จของกิจการ 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาให้ผู้ประกอบการมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประสบความสำเร็จ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 244 ราย ผลการวิจัยพบว่า

1) คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่เอื้อต่อการประสบความสำเร็จในภาพรวม 3 อันดับแรก อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ มีแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจของตนเองอย่างชัดเจน รองลงมาคือมีความมั่นใจในตนเอง และลำดับที่สามคือ มีความมุ่งมั่นที่จะประสบ

2) คุณลักษณะของผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ทั้ง 10 ด้าน มีความสัมพันธ์ในทางบวก กับความสำเร็จทั้งในภาพรวม และจำแนกตามระดับของการประสบความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3) เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน มีมูลค่าการลงทุนปัจจุบัน ระดับการประสบความสำเร็จของกิจการ แตกต่างกันมีคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จต่างกัน ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

4) แนวทางในการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาให้ผู้ประกอบการมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประสบความสำเร็จ คือการจัดกลุ่มผู้ประกอบการ แยกตามระดับของการประสบความสำเร็จ และให้การสนับสนุนหรือส่งเสริม ตามความต้องการของแต่ละกลุ่ม

คำสำคัญ: คุณลักษณะของผู้ประกอบการ, ความสำเร็จของผู้ประกอบการ, SME

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the successful entrepreneurial characteristics of small and medium enterprises (SME) in Lower Northeastern Region 2) to identify the correlations between successful characteristics and the success of the enterprises. 3) to compare the differences between successful entrepreneurial characteristics which classified by sector of businesses, age of business, amount of investment, number of employees, business performance, and level of success. 4) to suggest the effective ways for supporting SMEs to have successful entrepreneurial characteristics. The samples of the research were 244 SME entrepreneurs who run the business in three sectors: manufacturing, trading, and servicing in Ubon Ratchathani, Srisaket, Yasothorn and Amnatcharoen provinces. The research findings were as follows:

1) The first three successful characteristics, that were in the highest level, were: a clear business idea, self-confidence and willingness to success.

2) All of the 10 characteristics of SME entrepreneurs had significant positive relationships with business success at 0.01 levels.

3) The entrepreneur whose age of business, amount of investment, and level of success were different, had significant differences successful entrepreneurial characteristics at the level of .01.

4)) The effective ways of developing SME entrepreneur's characteristic contributing to success were to group businesses by the level of success and to support or promote them according to needs of each group.

Key words: entrepreneurs' characteristics, successful characteristics, small and medium enterprises (SME)

คำนำ

งานวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประสบความสำเร็จ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ได้รับความอนุเคราะห์ทุนสนับสนุนการวิจัย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี งานวิจัยนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยความร่วมมือของ ดร. รุ่งโรจน์ อธิฐรัตน์ ผู้ร่วมวิจัยที่ช่วยรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค 7 สมาคมหอการค้าจังหวัด อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ ที่ให้ความร่วมมือ ในการประสานงานกับผู้ประกอบการ ขอขอบคุณผู้ประกอบการทุกท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในโอกาสต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา จึงสุวดี

ตุลาคม 2556

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ก
คำนำ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.4 กรอบแนวความคิดของการวิจัย.....	6
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
1.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
1.8 คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 ความหมายของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.....	12
2.2 ความหมายและบทบาทของผู้ประกอบการ.....	14
2.3 การก่อตั้งธุรกิจและการอยู่รอดเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.....	16
2.4 ภาพรวมของจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.....	23
2.5 การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.....	24
2.6 คุณลักษณะของผู้ประกอบการ.....	34
2.7 สรุปผลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
2.8 สมมติฐานในการวิจัย.....	49

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
3.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	52
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย.....	54
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย	54
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย.....	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	58
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	58
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ประกอบการจำแนกตาม ประเภทของ กิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน มูลค่าเงินลงทุนปัจจุบัน จำนวนแรงงาน และผลประกอบการปีที่ผ่านมา.....	60
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการ กับการประสบความสำเร็จ.....	68
ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้ประกอบการ.....	71
ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากคำถามปลายเปิด.....	86
4.2 การสัมภาษณ์ ในเชิงลึก.....	87
4.3 ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย.....	91
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	93
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	93
5.2 อภิปรายผล.....	107
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	110
บรรณานุกรม.....	.....

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	นิยามวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใช้ในการศึกษา.....11
ตารางที่ 2.1	จำนวนวิสาหกิจจำแนกรายจังหวัด ตามขนาดของวิสาหกิจ.....24
ตารางที่ 2.2	การสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการ.....43
ตารางที่ 2.3	การสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการประกอบกิจการที่อยู่รอดและ เติบโตต่อเนื่อง.....42
ตารางที่ 3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา.....51
ตารางที่ 3.2	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....54
ตารางที่ 4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.....58
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะผู้ประกอบการจำแนกตามประเภทของกิจการ.....61
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะผู้ประกอบการจำแนกตาม ระยะเวลาที่ดำเนินการ.....62
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะผู้ประกอบการจำแนกตาม มูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุน.....63
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะผู้ประกอบการจำแนกตามจำนวนการจ้างงาน.....64
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะผู้ประกอบการจำแนกตาม ผลการดำเนินงานในรอบปี ที่ผ่านมา.....66
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะผู้ประกอบการจำแนกตาม ระดับของการประสบความสำเร็จ.....67
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการ กับประเภท ของการประสบความสำเร็จ.....68
ตารางที่ 4.9	แสดงจำนวนและร้อยละ ตามระดับของการประสบความสำเร็จ.....70
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการ กับระดับ ของการประสบความสำเร็จ.....70
ตารางที่ 4.11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะของ ผู้ประกอบการจำแนกตามประเภทของกิจการ.....72
ตารางที่ 4.12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะของ ผู้ประกอบการจำแนกตามระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน.....73
ตารางที่ 4.13	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธี LSD ค่าเฉลี่ย คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบ ความสำเร็จจำแนกตามระยะเวลาที่ดำเนินงานจนถึงปัจจุบันด้านมีความมั่นใจ ในตนเอง.....75
ตารางที่ 4.14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะของ ผู้ประกอบการจำแนกตามมูลค่าการลงทุนปัจจุบัน.....75
	หน้า
ตารางที่ 4.15	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธี LSD ค่าเฉลี่ย คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ที่ประสบความสำเร็จจำแนกตามมูลค่าการลงทุนปัจจุบัน ด้านความสามารถ ทางการตลาด.....77

ตารางที่ 4.16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะ ของผู้ประกอบการจำแนกตาม จำนวนการจ้างงาน.....	78
ตารางที่ 4.17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะ ของผู้ประกอบการ จำแนกตามผลประกอบการในปีที่ผ่านมา.....	79
ตารางที่ 4.18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะ ของผู้ประกอบการจำแนกตาม ระดับของการประสบความสำเร็จ.....	81
ตารางที่ 4.19	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธี LSD ค่าเฉลี่ย คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ที่ประสบความสำเร็จจำแนกตามระดับของการประสบความสำเร็จ.....	83
ตารางที่ 4.20	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....	86

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
ภาพที่ 5.1	จำนวนธุรกิจจำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของธุรกิจ.....	94
ภาพที่ 5.2	จำนวนธุรกิจจำแนกตามประเภทกิจการ.....	94
ภาพที่ 5.3	จำนวนธุรกิจจำแนกตามระยะเวลาที่ดำเนินธุรกิจถึงปัจจุบัน.....	95
ภาพที่ 5.4	จำนวนธุรกิจจำแนกตามรูปแบบการจดทะเบียน.....	95
ภาพที่ 5.5	จำนวนธุรกิจจำแนกตามทุนจดทะเบียน.....	96
ภาพที่ 5.6	จำนวนธุรกิจจำแนกตามมูลค่าการลงทุนปัจจุบัน.....	96
ภาพที่ 5.7	จำนวนธุรกิจจำแนกตามการจ้างงาน.....	97
ภาพที่ 5.8	จำนวนธุรกิจจำแนกตาม ผลการประกอบการปีที่ผ่านมา.....	97
ภาพที่ 5.9	แสดงคุณลักษณะผู้ประกอบการจำแนกตามประเภทของกิจการ.....	98
ภาพที่ 5.10	แสดงคุณลักษณะผู้ประกอบการจำแนกตามระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน.....	99
ภาพที่ 5.11	แสดงคุณลักษณะผู้ประกอบการจำแนกตามมูลค่าเงินลงทุนปัจจุบัน.....	99
ภาพที่ 5.12	แสดงคุณลักษณะผู้ประกอบการจำแนกตามจำนวนแรงงาน.....	100
ภาพที่ 5.13	แสดงคุณลักษณะผู้ประกอบการจำแนกตามผลประกอบการปีที่ผ่านมา.....	100
ภาพที่ 5.14	แสดงคุณลักษณะผู้ประกอบการจำแนกตามระดับของการประสบความสำเร็จ.....	101
ภาพที่ 5.15	แสดงความสัมพันธ์ของระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการกับการ ประสบความสำเร็จ ด้านกำไรเพิ่มขึ้น สามอันดับแรก.....	102
ภาพที่ 5.16	แสดงความสัมพันธ์ของระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการกับ การประสบความสำเร็จด้านความสามารถในการชำระหนี้สูงขึ้น.....	103
ภาพที่ 5.17	แสดงความสัมพันธ์ของระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการกับ การประสบความสำเร็จ ด้านยอดขายเพิ่มขึ้น.....	103
ภาพที่ 5.18	แสดงความสัมพันธ์ของระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการกับ การประสบความสำเร็จ ด้านมีลูกค้าใหม่เพิ่มขึ้น.....	104
ภาพที่ 5.19	แสดงความสัมพันธ์ของระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการกับ การประสบความสำเร็จ ด้านมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น.....	105
ภาพที่ 5.20	ความสัมพันธ์ของระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการกับการประสบความสำเร็จ ในระดับสูง.....	105
ภาพที่ 5.21	ความสัมพันธ์ของระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการกับการประสบความสำเร็จ ในระดับปานกลาง.....	106